

REFERAT R&N, 2022-25: Handicapråd d. 19-05-2022

Mødedato   Torsdag d. 19. maj 2022 kl. 16:00

Mødested   Boenhed Bosager, Bosager 4, Sønderborg

Mødedeltagere   Bente Rey, Lena Sadolin, Ida Lorenzen, Jette Damsø Henriksen, Lotte
Mi Thordsen, Rikke Blindbæk, Lene Gram Herborg, Helle
Schultz, Stefan Lydal, Preben Storm

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden - maj 2022.....	3
Høring - Revision af Sønderborg Kommunes kvalitetsstandarder på sundhedsområdet.....	4
Orientering om anvendelse af velfærdsteknologi i forvaltningen Omsorg og Udvikling.....	6
Orientering om proces for ophævelse af ikke lovpligtige regler.....	10
Orientering om 1-års status for Sammen om Sundhed.....	13
Orientering om magtanvendelser - årsberetning 2021.....	16
Orientering om samarbejde med TUBA i Sønderborg.....	19
Generel orientering - maj 2022.....	22
Eventuelt - maj 2022.....	23

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden - maj 2022

22/1041

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

Godkendt.

Punkt 2: Høring - Revision af Sønderborg Kommunes kvalitetsstandarder på sundhedsområdet

22/2304

Sagsresumé

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed har revideret Sønderborg Kommunes kvalitetsstandarder på sundhedsområdet. Revideringerne medfører ikke ændringer i de politisk vedtagne serviceniveauer.

Handicaprådet er høringsberettiget.

Sundhedsudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at afgive høringssvar på reviderede udkast til kvalitetsstandarder for

1. Almen genoptræning efter udskrivning fra sygehus
2. Genoptræning og vedligeholdelsestræning
3. Forebyggelsestilbud
4. Forebyggende hjemmebesøg
5. Omsorgstandpleje
6. Tandpleje til Børn og Unge.

Sagsfremstilling

Sundhedsområdets kvalitetsstandarder skal revideres og godkendes en gang årligt. Kvalitetsstandarderne på sundhedsområdet fastsætter det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har vedtaget for kommunen og dermed den service, man som borger er berettiget til.

Ændringer i kvalitetsstandarderne:

Revideringen af kvalitetsstandarderne medfører ingen ændringer i de politisk vedtagne serviceniveauer. Kvalitetsstandarderne er alene gennemarbejdet med henblik på at sikre sproglige præciseringer og opdatering til eksisterende arbejdsgange.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

Der er udarbejdet høringssvar på mødet. Høringssvaret er vedhæftet referatet som bilag.

Bilag

Kvalitetsstandard Almen genoptræning efter udskrivning fra sygehus - høringsudkast

Kvalitetsstandard Genoptræning og Vedligeholdelsestræning - høringsudkast

Kvalitetsstandard Forebyggelsestilbud - høringsudkast

Kvalitetsstandard Forebyggende hjemmebesøg - høringsudkast

Kvalitetsstandard Omsorgstandpleje - høringsudkast

Kvalitetsstandard Tandpleje til Børn og Unge - høringsudkast

Høringsvar Handicaprådet - Revision af Sønderborg Kommunes kvalitetsstandarder på sundhedsområdet

Punkt 3: Orientering om anvendelse af velfærdsteknologi i forvaltningen Omsorg og Udvikling

22/5165

Sagsresumé

Byrådet har den 27. april 2022 drøftet principper for anvendelse af velfærdsteknologi på socialområdet og i ældreplejen. Drøftelsen tog udgangspunkt i den demografiske udvikling i samfundet, der viser en stigning af ældre borgere, og borgere med behov for pleje og støtte. Samtidig oplever Sønderborg Kommune udfordringer med at rekruttere social- og sundhedsfagligt personale.

Byrådet har drøftet, at de retningsgivende principper kan være, at:

- velfærdsteknologi er første valg, hvor det er muligt
- medarbejderne har de rette kompetencer.

Byrådet har bedt Social-, Senior- og Handicapudvalget tage afsæt i Byrådets drøftelse i forhold til principper for arbejdet med konkret brug af velfærdsteknologi på socialområdet og i ældreplejen.

Øget anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger til støtte og omsorg på det sociale område og i ældreplejen betyder, at borgere og pårørende vil opleve forandringer i den hjælp og omsorg, de modtager.

Forvaltningen arbejder med udbredelse af velfærdsteknologiske løsninger og har i 2022 fokus på blandt andet medicinæsker med alarm til øget selvhjælpenhed for borgeren. Virtuel reality som redskab i behandlingen af angst, video som kommunikationsmetode mellem myndighed og udfører.

Ældrerådet og Handicaprådet orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social-, Senior- og Handicapudvalget at drøfte

- de retningsgivende principper ind i konkrete handlinger for anvendelse af velfærdsteknologi på socialområdet og i ældreplejen.

Sagsfremstilling

Den demografiske udvikling med en større andel af ældre, og faldende andel af borgere i den arbejdsdygtige alder, er i de sidste år blevet en tydelig og konkret udfordring for social- og ældreområdet.

	Antal 18-66 årige	Antal 80-95+ årige
2017	42.421	5624
2021	41.547	6535

I alt	-874	+911
Forventet i 2031	41.421	8165
Difference 10 år frem	-126	+1630

Derudover oplever social- og ældreområdet også udfordringer med at tiltrække og fastholde fagligt uddannede og kompetente medarbejdere. Det betyder, at der kan komme til at mangle fagligt kompetente medarbejdere til at yde personassisteret hjælp og omsorg.

Over en 5-årig periode, fra 2017 til 2022, er antallet af borgere, der får en hjemmeplejeydelse steget med 15,42 %. Konkret er stigningen fra 2485 borgere i januar 2017 til 2867 borger i januar 2022.

I november 2021 udgjorde fx personalegruppen i hjemme- og sygeplejen i alt 651 medarbejdere. Af dem var der 70 ufaglærte ansat i vikariat og 36 vakante stillinger i opslag.

Velfærdsteknologi er en bred vifte af teknologier og hjælpemidler, der indgår i samspil mellem borgere, der har brug for hjælp og medarbejdere. Samtidig er velfærdsteknologi også blandt de løsninger, der kan være med til at udnytte de ressourcer, der er til rådighed.

Samfundsmæssigt handler velfærdsteknologi om at opnå resultater på tre områder:

1. Borgere - Bedre oplevet kvalitet for borgere med behov for støtte til at kunne udfolde sig personligt og leve et selvstændigt, frit og værdigt liv i trygge rammer.
2. Medarbejdere - Bedre arbejdsmiljø og -glæde blandt medarbejdere. Velfærdsteknologi spiller en vigtig rolle i at gøre arbejdslivet mere skånsomt og attraktivt.
3. Økonomi - Bedre udnyttelse af de kommunale/offentlige ressourcer.

Byrådet har den 27. april 2022 drøftet, at retningsgivende principper for udbredelse og anvendelse af velfærdsteknologi kan være, at:

- velfærdsteknologi er første valg, hvor det er muligt
- medarbejderne har de rette kompetencer.

Forvaltningen har i 2022 planlagt at igangsætte følgende velfærdsteknologiske indsatser:

Brug af Virtuel Reality:

- behandling og træning i egen håndtering af angst
- oplæring af nye medarbejdere til pleje af borgere med særlige behov.

Medicinæsker med alarm til påmindelse for medicinindtag:

- selvhjulpenhed
- kvalitet med individuelle tidspunkter for medicinindtag.

Chatroom:

- nedsættelse af ensomhed med online chats som en del af samværet
- supplement til misbrugsbehandling.

Vidensdeling af velfærds- og hverdagsteknologier:

- katalog med beskrivelse af teknologiske løsninger til blandt andet plejehjemsbeboere
- prøverummets pop up- udstilling, bokse og infosøjler.

Video:

- interne videokonferencer til udskrivelser fra CFK til plejehjem
- hjemmeplejen og myndighed i forhold til hjælpemidler.

Social-, Senior- og Handicapudvalget drøfter de retningsgivende principper for anvendelsen af velfærdsteknologi ind i konkrete handlinger for anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger på socialområdet og i ældreplejen.

Ældrerådet og Handicaprådet vil blive orienteret om udvalgets drøftelse.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer at sagen har positive sundhedsmæssige konsekvenser for borgere og medarbejdere.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 05-05-2022

Drøftet.

Forvaltningen arbejder videre med en handleplan for Velfærdsteknologi til en temadrøftelse i udvalget i efteråret 2022.

Fraværende:

Peter Thomsen

Supplerende sagsfremstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Dagsordenspunktet ”Orientering om anvendelse af velfærdsteknologi i forvaltningen Omsorg og Udvikling” er videreført fra Social-, Senior- og Handicapudvalget den 5. maj 2022 til orientering i Handicaprådet.

Supplerende indstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

Taget til efterretning.

Handicaprådet er positive over for velfærdsteknologi, men gør opmærksom på, at den fysiske og psykiske omsorg altid bliver prioriteret.

Punkt 4: Orientering om proces for ophævelse af ikke lovpligtige regler

22/10858

Sagsresumé

Byrådet har fokus på, hvordan opgaveløsningen i organisationen kan optimeres til gavn for borgerne. Derfor besluttede Byrådet den 30. marts 2022 at igangsætte en proces vedrørende ophævelse af ikke lovpligtige regler i Sønderborg Kommune. Fagudvalgene har til opgave at gennemgå regler og processer inden for fagudvalgets område og udarbejde et oplæg til behandling i Byrådet i december 2022.

Sønderborg Kommune har gennem flere år haft fokus på afbureaukratisering og effektivisering. I 2017 blev der gennemført en større afbureaukratiseringsproces, hvor både borgere og medarbejdere kunne komme med konkrete forslag. Dette arbejde kan være til inspiration for processen i fagudvalgene.

Forvaltningen har fået 5,3 mio. kr. fra Socialstyrelsen til at kvalificere og forenkle dokumentation for at frigive mere tid til omsorg og nærvær til den enkelte borger i ældreplejen. Indsatsperioden er 2021-2022.

Handicaprådet og Ældrerådet orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social-, Senior, og Handicapudvalget at drøfte

- igangsættelse af processen med et identificere ikke lovpligtige regler, der kan ophæves, inden for fagudvalgets område
- inddragelse af interessenter i processen.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har over en længere periode haft fokus på afbureaukratisering, løsning af kerneopgaven og på at anvende personaleressourcerne bedst muligt. Samme fokus ses nationalt, hvor både KL og regeringen er optagede af, hvordan der kan frigøres ressourcer ved at fritage kommunerne for unødigt dokumentation og regler. Kommunerne afventer dog konkrete tiltag og lovgivning fra Folketinget.

For at sætte yderligere fokus på, hvordan opgaveløsningen kan optimeres og personaleressourcerne anvendes bedst muligt i Sønderborg Kommune, besluttede Byrådet den 20. marts 2022 at igangsætte en proces med at identificere og ophæve ikke lovpligtige regler. Udgangspunktet er en grundig gennemgang af egne regler og processer, så der kan frigives ressourcer til borgernære indsatser. Der skal også være et fokus på at få identificeret hvilke regler og arbejdsgange, der skal fastholdes, fordi de gavner opgaveløsningen.

I forlængelse af Byrådets beslutning har fagudvalgene fået til opgave at identificere ikke lovpligtige regler inden for udvalgets område. Fagudvalgene planlægger hver deres inddragende proces, hvor personale, faglige organisationer og øvrige relevante interessenter opfordres til at komme med begrundede forslag til ændringer. På den baggrund skal fagudvalgene udarbejde et oplæg til Byrådets beslutning i december 2022.

Forslag til ophævelse af ikke lovpligtige regler, der går på tværs af organisationen, skal behandles i et tværgående perspektiv. Det betyder, at konkrete forslag fra fagudvalgene, som har betydning for flere dele af organisationen, skal vurderes i Direktionen, før de kan indgå i et egentlig beslutningsgrundlag vedrørende ophævelse af ikke lovpligtige regler.

Procesplan:

Tid	Aktivitet
Marts 2022	Byrådet behandler forslag om proces for ophævelse af ikke lovpligtige regler.
Maj 2022	Fagudvalgene drøfter processen inden for deres fagområder, herunder inddragelse af relevante interessenter.
Maj-november 2022	Proces i fagforvaltningerne
December 2022	Fagudvalgene behandler forslag inden for eget fagområde og indstiller til Byrådet.
	Byrådet behandler fagudvalgenes forslag.

I 2017 blev der gennemført en større afbureaukratiseringsproces i kommunen, hvor både borgere og medarbejdere kunne komme med konkrete forslag til afbureaukratisering. Der kom i alt 719 forslag, som efterfølgende blev vurderet. Nogle forslag blev implementeret, mens forvaltningerne arbejdede videre med øvrige forslag. Materialet er vedlagt som bilag til sagen og kan give inspiration til fagudvalgene i den kommende proces.

Forvaltningerne kan løbende omlægge egne arbejdsgange og processer, når det alene har administrativ betydning, og ikke påvirker serviceniveauet. Forvaltningen kan, hvis de finder behov for det, fremlægge forslag om ophævelse af ikke lovpligtige regler til politisk behandling tidligere i processen. Det er vigtigt, at processen med ophævelse af ikke lovpligtige regler ikke skaber unødigt bureaukrati og forhindrer løbende tilpasning.

Handicaprådet og Ældrerådet orienteres.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 05-05-2022

Drøftet.

Der igangsættes en proces, hvor bruger- og pårønderådene samt ledelsesstrengen inddrages.

Fraværende:

Peter Thomsen

Supplerende sagsfremstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Dagsordenspunktet ”Orientering om proces for ophævelse af ikke lovpligtige regler” er videreført fra Social-, Senior- og Handicapudvalget den 5. maj 2022 til orientering i Handicaprådet.

Supplerende indstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

Taget til efterretning.

Bilag

Tværgående - afbureaukratisering status 10. oktober 2018. - medarbejderproces.

Job & Velfærd - Afbureaukratisering status 10. oktober 2018 Medarbejderproces

Job & Velfærd - Afbureaukratisering status 10. oktober 2018. - Borgerproces

Brutto sammentælling afbureaukratisering - status 10. oktober 2018

Punkt 5: Orientering om 1-års status for Sammen om Sundhed

22/473

Sagsresumé

Sammen om Sundhed startede den 1. september 2018 som et projekt mellem adskillige kommunale aktører på sundheds-, arbejdsmarkeds- og socialområdet.

Sammen om Sundheds målsætning var, og er fortsat, at fremme generel sundhed, lige adgang til sundhedsydelser og forebygge livsstilssygdomme blandt psykisk sårbare borgere i Sønderborg Kommune.

Ved projektets afslutning den 6. oktober 2020 besluttede Sundhedsudvalget at videreføre elementerne sundhedsdialoger og sundhedscaféer som en del af den faste drift forankret i Distrikt Socialpsykiatrien.

Sundhedsudvalget har bevilliget 500.000 kr. årligt til drift af Sammen om Sundhed.

Sammen om Sundhed har i sit første år i drift opnået følgende:

- 80 borgere har deltaget i sundhedsdialogerne
- gennemsnitligt 12 borgere har deltaget pr. måned på sundhedscaféerne
- 69,2 % succesrate for gennemførelse af sundhedsdialogerne
- en dokumenteret og oplevet positiv udvikling i sundhed for tilknyttede borgere.

Handicaprådet og Sundhedsudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social-, Senior- og Handicapudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sammen om Sundhed startede den 1. september 2018 som et fælles projekt mellem Socialpsykiatrien, Myndighedsafdelingen i Job og Velfærd, Arbejdsmarkedsområdet, Sundhedscentret og Hjemmesygeplejen.

Projektets målsætning var at fremme generel sundhed og forebygge somatiske lidelser, livsstilssygdomme og lignende blandt psykisk sårbare borgere i Sønderborg Kommune.

Ved projektets afslutning den 31. oktober 2020 blev det besluttet, at projektets sundhedsdialoger og sundhedscaféer skulle fortsætte som en del af den faste drift.

Sundhedsdialogerne afholdes som én-til-én samtaler med borgerne på de lokale væresteder. Der er fokus på borgernes målsætninger og ambitioner omkring deres egen sundhed, og sundhedsvejlederen arbejder ud fra en motiverende og vanecoachende tilgang. Hvert sundhedsdialog-forløb strækker sig som udgangspunkt over ti sessioner.

Sundhedscaféerne er åbent-hus arrangementer, som afholdes fire gange om måneden. På hver sundhedscafé holder sundhedsvejlederen et oplæg omkring et aspekt af sundhed, fx søvn og kostvaner. Der er herefter plads til at tale i plenum om emnet, og borgerne har mulighed for at drøfte deres individuelle situation med sundhedsvejlederen og hinanden.

Den faste drift af Sammen om Sundhed er finansieret med 500.000 kr. årligt og er bevilliget af Sundhedsudvalget.

Forvaltningen har udarbejdet en status, der viser udviklingen i Sammen om Sundhed det første år i driften.

Rapporten konkluderer blandt andet følgende nøgletal og fakta omkring Sammen om Sundhed pr. 31. december 2021:

- 80 borgere har deltaget i sundhedsdialogerne. Disse er blandt andet henvist fra:
  - Jobcentret
  - Misbrugscentret
  - Sundhedscentret
  - Væksthuset
  - Aktiv livsstil
  - Tilknyttede § 85 støtte/kontaktpersoner
  - Personale på kommunens væresteder
  - Sundhedsvejlederens opsøgende arbejde
- I gennemsnit har 12 borgere deltaget på sundhedscaféerne om måneden.
- Deltagertallet på sundhedsdialogerne er jævnt stigende.
- Fra medio 2021 er antallet af deltagere på sundhedscaféerne jævnt stigende.
- December 2021 havde ni borgere succesfuldt gennemført sundhedsdialog-forløbet med deltagelse i alle ti dialoger. Fire deltagere havde forladt forløbet før de havde haft alle ti dialoger. Dette giver en succesrate på 69,2 %.
- Der er en positiv udvikling for den samlede borgergruppe tilmeldt sundhedsdialogerne på alle analyserede mål for sundhed: Samlet vægt, fedt- og muskelmasse samt VFR - Visceral Fat Rating. Gruppen af borgere, der har fuldført forløbet, har haft størst positiv udvikling.

Ud over rapportens databaserede resultater, har Sammen om Sundhed også opnået en række kvalitative gevinster til gavn for målgruppen:

- Tidlig opsporing: Sundhedsvejlederen vurderer borgerens forskellige mål for sundhed og er opmærksom på eventuelle tegn på type-2 diabetes, KOL, forhøjet blodtryk eller andre ikke-diagnosticerede lidelser. Ved mistanke støtter sundhedsvejlederen borgeren i at tage kontakt til egen læge.
- Livsstilsændringer: Sundhedsvejlederen støtter borgerne i at ændre vaner og livsstil. I samarbejde med borgernes støtte/kontaktpersoner fortsætter ændringerne ud over de umiddelbare sundhedsmål. Adskillige borgere har brugt Sammen om Sundhed som springbræt til at komme ind på arbejdsmarkedet, finde en partner eller komme ud af ensomhed.
- Livsglæde og selvværd: For mange borgere i målgruppen har det været en livslang kamp at tabe sig og blive sundere. Sundhedsvejlederen har fokus på at fejre borgeren, når de lykkes og at opbygge disses ressourcer. Derfor oplever mange borgere, at i takt med at de lykkes med deres sundhed, så lykkes de også som mennesker og oplever øget livsglæde og selvværd. Borgerne får troen på, at de er noget værd og kan lykkes.
- Søvnkvalitet: Der er evidens for sammenhæng mellem sundhed, motion, fast døgnrytme og søvnkvalitet. Borgerne oplever, at når de får en mere fast hverdag og motionerer mere, så stiger deres søvnkvalitet også, hvilket igen har en positiv effekt på deres livskvalitet.
- Sundere forhold til mad: Borgere oplever, at de får et sundere, mere balanceret forhold til mad, hvor de kan nyde mad og deltage i social spising, uden at det tager overhånd eller går over i enten over- eller underspising.

For at imødekomme den stigende borgertilgang har forvaltningen i 2022 fokus på at:

- tilpasse antallet af sundhedsdialoger, som den enkelte borger tilbydes gennem hurtigere progression

- afslutte borgerne ved gentagne udeblivelser hurtigere
- udsluse borgerne hurtigere til andre relevante sundhedstilbud eller foreningslivet i Sønderborg Kommune.

Handicaprådet orienteres om resultaterne af Sammen om Sundhed.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at fortsat drift af Sammen om Sundhed vil have positive sundhedsmæssige konsekvenser for målgruppen, da Sammen om Sundhed henvender sig direkte til bevægelsen hen mod en sundere livsstil for en gruppe borgere, der ofte rammes af type 2 diabetes og andre livsstilssygdomme.

Sammen om Sundhed vil både bidrage til forebyggelsen af disse, bedre mestring for de borgere, der allerede lider af livsstilssygdomme, samt et generelt højere niveau af fysisk sundhed for målgruppen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 05-05-2022

Taget til efterretning.

Fraværende:

Peter Thomsen

Supplerende sagsfremstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Dagsordenspunktet ”Orientering om 1 års status for Sammen om Sundhed” er videreført fra Social-, Senior- og Handicapudvalget den 5. maj 2022 til orientering i Handicaprådet.

Supplerende indstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

Taget til efterretning.

Fraværende:

Rikke Blindbæk

Bilag

Bilag A: Sammen om Sundhed 1-års Rapport

Punkt 6: Orientering om magtanvendelser - årsberetning 2021

22/4346

Sagsresumé

I det daglige arbejde med en borger kan der opstå situationer, hvor medarbejderne, der tager sig af borgeren, er nødt til at foretage handlinger, der er et indgreb i borgerens rettigheder. Det er magtanvendelse, når borgeren ikke frivilligt medvirker til foranstaltningen.

Byrådets vision har fokus på at skabe det gode liv for borgeren. Værdighedspolitikken og socialpolitikken har begge fokus på værdighed og det gode liv for borgerne. Afdelingerne i Omsorg og Udvikling har stor og vedvarende opmærksomhed på at minimere antallet af magtanvendelser.

Forvaltningen udarbejder hvert år en årsberetning om magtanvendelse på voksenområdet, så Social-, Senior- og Handicapudvalget kan følge udviklingen på området og vurdere behovet for opfølgning.

Der er i 2021 indberettet 128 magtanvendelser på voksenområdet. Magtanvendelserne er fordelt på 45 borgere. Sammenlignet med 2020 er der en stigning i det samlede antal magtanvendelser og et fald i antallet af borgere, hvor der er indberettet magtanvendelser.

Handicaprådet og Ældrerådet orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social-, Senior- og Handicapudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Årsberetningen om udviklingen i anvendelsen af magt, og andre indgreb i den personlige frihed, over for de borgere, som Sønderborg Kommune er ansvarlig for, skal årligt forelægges Social-, Senior- og Handicapudvalget.

Alle former for magtanvendelse skal registreres og indberettes. Det kan være indgreb, der sker alene af hensyn til borgeren selv, fx hvis en kvinde med demens, blidt, fastholdes i en badesituation. Det kan også ske af hensyn til andre, fx hvis en ung borger i et botilbud føres til sin bolig, fordi vedkommende udviser en adfærd, der er uforsvarlig.

Årsberetningen om magtanvendelse er udarbejdet på baggrund af indberetninger til forvaltningen omkring magtanvendelser, der er foretaget over for voksne i 2021.

Det samlede antal magtanvendelser i 2021 er steget. Der har været et stigende antal magtanvendelser i 2021, men stigningen er udelukkende sket i antallet af godkendte magtanvendelser.

Godkendte magtanvendelser	113	93	119
Ikke godkendte magtanvendelser	10	9	9

En del af stigningen skyldes månedlige indberetninger på fem borgere, i alt 60 indberetninger af magtanvendelse efter § 128: Stofseler.

Fastspænding af en borger med stofseler for at forhindre fald må kun bruges, når der er nærliggende risiko for, at borgeren udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade. Stofseler kan kun bruges, når kommunen har truffet afgørelse om eller givet tilladelse til det, og indgrebet skal registreres og indberettes månedligt, hvis der er tale om daglig brug. Alle indberetninger efter § 128 er altså forhåndsgodkendte magtanvendelser.

Forvaltningen arbejder med at møde borgerne med den rette pædagogiske tilgang for at forbygge og reducere magtanvendelser. Det sker ved at sætte fokus på forebyggelse i det daglige med konkrete metoder og refleksion, hvor personalet har tid og rum til at forstå og hjælpe den enkelte borger bedst muligt.

Forvaltningen arbejder kontinuerligt med faglig udvikling og læring for at forebygge magtanvendelse gennem:

- obligatorisk gennemførelse af et kursus i magtanvendelse for medarbejdere i botilbud, plejehjem med videre
- tilpasning af arbejdsgangene ved sagsbehandling af magtanvendelse
- tæt samarbejde mellem myndighed og udfører
- uddannelse af demensvejleder i driften.

Myndigheden og ledere fra forskellige afdelinger samarbejder om arbejdsgangen for at optimere sagsbehandlingen og sikre korrekt sagsbehandling og indberetning.

Forvaltningen anvender tryghedsskabende velfærdsteknologier, der understøtter borgerens behov for tryghed, omsorg, værdighed, sikkerhed, bevægelsesfrihed samt selvbestemmelse. Velfærdsteknologiske løsninger understøtter de socialpædagogiske indsatser samt pleje- og omsorgsopgaverne.

Forvaltningen planlægger et temamøde i juni 2022, hvor blandt andet dilemmaet omkring borgerens selvbestemmelsesret i forhold til kommunens omsorgsforpligtelse behandles.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 05-05-2022

Taget til efterretning.

Fraværende:

Peter Thomsen

Supplerende sagsfremstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Dagsordenspunktet "Orientering om magtanvendelser" er videreført fra Social-, Senior- og Handicapudvalget den 5. maj 2022 til orientering i Handicaprådet.

Supplerende indstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

Taget til efterretning.

Fraværende:

Rikke Blindbæk

Bilag

Årsberetning om magtanvendelse 2021

Punkt 7: Orientering om samarbejde med TUBA i Sønderborg

22/9672

Sagsresumé

TUBA Sønderborg, ”Terapi og rådgivning for Unge, som er Børn af Alkoholmisbrugere”, er en afdeling under Blå Kors Danmark. TUBA tilbyder gratis anonym rådgivning og terapi til unge, der er opvokset i familier med alkoholproblemer.

I 2021 har 71 unge været i terapi forløb ved TUBA, og der er blevet afsluttet 39 forløb.

Sønderborg Kommune har en partnerskabsaftale med TUBA Danmark om medfinansiering af drift af TUBA Sønderborg. Forvaltningen har løbende opfølgning og dialog med TUBA Sønderborg.

Partnerskabsaftalen med TUBA understøtter Byrådets vision om tidligt og forebyggende fokus, så den enkelte borger kan have et godt liv.

TUBA Sønderborg har udarbejdet en status for 2021, der generelt viser, at TUBA Sønderborg har relevante terapeutiske forløb, som de unge kan profitere af. Derudover arbejder TUBA med en række sekundære tilbud til målgruppen, samt oplysningskampagner og forskningsprojekter om denne.

TUBA rapporterer at COVID-19 har haft en mærkbar, negativ effekt på deres målgruppe. TUBA har derfor fortsat deres arbejde med at tilbyde online terapi.

Handicaprådet, Udsatterrådet samt Børne- og Uddannelsesudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social-, Senior- og Handicapudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune yder årligt et driftstilskud til TUBA Sønderborg på 400.000 kr. Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed finansierer 1/3 og forvaltningen Job og Velfærd finansierer 2/3 af den samlede medfinansiering. Partnerskabsaftalen med TUBA er fortløbende med opsigelsesvarsel af begge parter på seks måneder til udgangen af et år.

Hovedformålet med TUBA Sønderborg er at give et gratis, anonymt og specialiseret tilbud om rådgivning og terapi til unge, som er vokset op i familier med alkoholproblemer.

Tilbuddet omfatter:

- rådgivning og terapiforløb til unge i alderen 14-17 år
- behandlingsgaranti med forsamtaler, rådgivning, gruppeterapi og individuel terapi til unge mellem 18-35 år
- rådgivning og terapi til unge tilknyttet TUBA og deres pårørende
- undervisning og temaarrangementer for fagpersonale i kommunerne.

TUBA's tilbud skal støtte unge i at håndtere deres liv på trods af en belastet opvækst og svære dilemmaer i hverdagen med en misbrugende forælder.

Status 2018-2021

Terapi- og gruppeforløb:

	2018	2019	2020	2021
Nye henvendelser, Antal borgere	51	38	49	40
Terapiforløb, Antal unge	75	74	74	71

TUBA har i 2021 fokuseret på følgende:

- COVID-19 og videre udvikling af mulighederne for at tilbyde online terapi
- deltagelse i et forskningsprojekt ved Aarhus Universitet, der gav evidens for, at TUBA's specialiserede behandling har en effekt
- et tilbud til de unge om at komme på sommerhøjskole
- et tilbud til unge med særligt talent om at komme på skriveskole i samarbejde med Gyldendal
- premiere på en kortfilm omkring det at blive forælder, når man selv er vokset op i en familie med alkoholproblemer
- udarbejdelse af digitalt uddannelsesmateriale til 8.-10. klasse.

Alle unge evaluerer deres forløb hos TUBA, når det afsluttes. De unge vurderer, at der er sket betydelige positive forandringer efter et forløb i TUBA. 100% af de unge, som har fået hjælp i TUBA Sønderborg vurderer, at de har fået den hjælp, de havde brug for. Herunder vurderer 76%, at de i høj grad har fået den hjælp, de havde brug for.

Effektmåling af TUBA's hjælp i 2021 viser, at der er høj effekt af behandlingen. I Sønderborg ligger effekten endda over de gennemsnitlige tal fra hele TUBA på næsten alle parametre. Det eneste parameter, hvor Sønderborg ligger under det nationale gennemsnit er trivsel. Det bemærkes i rapporten at det vil give anledning til øget faglig opmærksomhed det kommende år.

Samlet opnår de unge en høj grad af lindring af deres symptomer og oplever en bedre trivsel, hvilket blandt andet understøttes af følgende udsagn:

”Jeg har det meget bedre, end da jeg startede som 16-årig. Jeg havde ingen selvtillid eller selvværd. Jeg tvivlede på, om jeg overhovedet kunne klare min 9. klasse. Nu går jeg på universitetet.”

Det er forvaltningens vurdering, at TUBAs tilbud fortsat understøtter og supplerer den kommunale forebyggende indsats.

Partnerskabsaftalen mellem Sønderborg Kommune og TUBA trådte i kraft pr. 1. januar 2020. Aftalen er fortløbende med opsigelsesvarsel af begge parter på 6 måneder til udgangen af et år.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen har positive sundhedsmæssige konsekvenser, i og med TUBA's målgruppe støttes i at opnå et højere niveau af mental sundhed, livskvalitet og livsmestring.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 05-05-2022

Taget til efterretning.

Fraværende:

Peter Thomsen

Supplerende sagsfremstilling til Handicaprådet den 19-05-2022

Dagsordenspunktet "Orientering om samarbejde med TUBA i Sønderborg" er videreført fra Social-, Senior- og Handicapudvalget den 5. maj 2022 til orientering i Handicaprådet.

Supplerende indstilling til Handicap den 19-05-2022

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

Taget til efterretning.

Fraværende:

Rikke Blindbæk

Bilag

Bilag A: Statusrapport for TUBA 2021

Bilag B: Årsregnskab for TUBA 2021

Bilag C: Partnerskabsaftale

Punkt 8: Generel orientering - maj 2022

22/1044

Sagsresumé

- Plandata
- Solsikkesnoren
- Emner til dialogmødet med Social-, Senior- og Handicapudvalget

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

Drøftet.

Plandata: Handicaprådet afventer en tilbagemelding fra Teknik, By og Bolig.

Solsikkesnoren: Handicaprådet vil gerne udbrede viden om Solsikkesnoren.

Punkt 9: Eventuelt - maj 2022

22/1046

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Handicaprådet at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicapråd den 19-05-2022

-